

**Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди (Україна)**

Стамбульський університет (Турецька Республіка)

Вроцлавський університет (Республіка Польща)

Університет Цзинань (Китайська Народна Республіка)

***«Актуальні проблеми
приватного та публічного права»***

**Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 93-річчю з дня народження члена-кореспондента НАПрН
України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча
науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І.**

21 травня 2022 року

м. Харків

УДК 349.2:342.727

ББК 67.305

А 43

Актуальні проблеми приватного та публічного права : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 93-річчю з дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О.І. (21 травня 2022 року). – Харків, 2022. – ТОВ «Видавництво Точка», віддруковано у ТОВ «Друкарня Мадрид» через ФОП Гобельовська Л. П.– 460 с.

ISBN 978-617-7988-13-6

У матеріалах збірника представлені результати наукових досліджень вчених, присвячених актуальним проблемам приватного та публічного права.

Видання адресоване вченим, аспірантам, докторантам, викладачам закладів юридичної освіти, працівникам суду, адвокатури, органам юстиції, співробітникам Державної служби зайнятості України, практикуючим юристам, громадським діячам, профспілковим активістам, іншим особам, що цікавляться проблемами приватного та публічного права.

Матеріали конференції оприлюднені у електронному вигляді на сервері відкритого електронного архіву (репозитарію) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди EKhNPUiR (електронний архів): <http://dspace.hnpu.edu.ua/> та на сайті юридичного факультету: <http://www.hnpu-laws.in.ua/> у розділі «Наука».

Інформація про оргкомітет. Координацію проведення конференції здійснює кафедра цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О.І. Процевського – тел.: +38(057)700-35-16, e-mail: trudkonf.hnpu@gmail.com)

Коваленко Олена Олександрівна (в.о. завідувача кафедри д-р юрид. наук, професор) +38(057)598-98-75;

Головань Тетяна Георгіївна (в.о. декана юридичного факультету канд. юрид. наук, доцент) +38(067)681-93-90;

Ждан Микола Дмитрович (канд. юрид. наук, доцент) +38(063)948-05-19;

Пономаренко Оксана Михайлівна (канд. юрид. наук, доцент) +38(097)332-55-70;

Гоц-Яковлєва Ольга Василівна (канд. юрид. наук, доцент) +38(067)724-29-49;

Гرابко Людмила Владиславівна (ст. лаборант) +38(057)274-83-23

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники та їх наукові керівники.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ШТЕФАН А.С. ЛІЦЕНЗІЯ В СИСТЕМІ ДОГОВОРІВ ЩОДО РОЗПОРЯДЖАННЯ МАЙНОВИМИ АВТОРСЬКИМИ ПРАВАМИ	230
ВАСИЛЬЄВ С.В. ЦИВІЛЬНА ПРОЦЕСУАЛЬНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТИВНОГО СКЛАДУ	233
КОЛІСНИКОВА Г.В., МАНУЙЛОВА Ю.О. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕВИКОНАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ДІЇ РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ	237
ПАХОМОВА А.О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	240
ПОНОМАРЕНКО О.М. ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ШЛЮБУ ЗА ОСОБЛИВОЮ ПРОЦЕДУРОЮ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	243
РОЗГОН А.В. АВТОРСЬКЕ ПРАВО НА РЕЗУЛЬТАТИ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, РЕАЛІЗОВАНІ У РОБОТОТЕХНІЦІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД.....	247
СПРИНДИС С.І., ПРОТОПОПОВА Я.С. ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖУ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ	250
ХРИМЛІ К.О., ГОСТЄВА О.Ю. ЗАПРОВАДЖЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ ЯК ШЛЯХ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ПОСТТРАЖДАЛИХ ВІД БОЙОВИХ ДІЙ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	254
ПЕТРЕНКО Г.О., БОРЗЕНКОВА Л.П. ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ СТАРОСТИ ЩОДО ОРЕНДИ КОМУНАЛЬНОГО МАЙНА	257
ШЕРСТЮК С.В. ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РАДИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ.....	261
МИКИТЮК В.О., МИКИТЮК С.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	264
МЕШКОВА К.О. ЩОДО ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ КОМПЕНСАЦІЇ ЗА ЗРУЙНОВАНЕ АБО ПОШКОДЖЕНЕ МАЙНО ВНАСЛІДОК БОЙОВИХ ДІЙ.....	267
ЦИРКУНЕНКО О.В. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ	269
МЕНДЕЛЯ О.О. СТРОК ВИКОНАННЯ СТРАХОВОГО ОBOB'ЯЗКУ З ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ ЗА ДОГОВОРОМ СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	272
ГРАБЧУК О.В., ХОЛОД А.О. ОПЕРАЦІЇ З КРИПТОВАЛЮТОЮ: ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	274
КУЗНЕЦОВА К.І. ПРОЦЕДУРА УСИНОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	277
АКСЬОНОВ Є.М. ПОРЯДОК ТА ПІДСТАВИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	281

Отже, за результатами проведеного порівняння встановлено, що в кожній країні передбачений уповноважений орган у сфері протидії фінансуванню тероризму, можливим є також покладення цих функцій і на спеціалізовані контролюючі органи у визначеній сфері діяльності; ідентифікація фізичних та юридичних осіб може здійснюватися залежно від видів активів або суми операції чи може встановлюватися для всіх клієнтів незалежно від цих показників; використання криптовалюти для фінансування тероризму визнається кримінальним правопорушенням з різними видами покарань.

Таким чином, правове регулювання операцій з криптовалютою майже в кожній країні знаходиться на етапі оформлення. Окремі країни практично повністю врегулювали питання, пов'язані з криптовалютою, а інші, усвідомлюючи швидкість поширення криптовалюти у найближчому майбутньому, тільки починають це питання досліджувати. В будь-якому випадку на державному рівні кожної країни повинно бути побудовані ефективні процедури боротьби з відмиванням грошей, включаючи накладення певних зобов'язань на учасників ринку цифрової валюти.

УДК 347.633

Orcid 0000-0003-1614-3500

Кузнецова Карина Ігорівна,
помічник судді, Жовтневий районний суд м. Харкова
аспірант 1 курсу кафедри трудового права
та права соціального забезпечення,
Харківського національного
педагогічного університету
ім. Г.С. Сковороди
e-mail: karinachernenk@gmail.com

ПРОЦЕДУРА УСИНОВЛЕННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

24 лютого 2022 року Указом Президента України №64/2022 запроваджено воєнний стан.

Внаслідок російської агресії велика кількість дітей залишились без батьківського піклування. Багато українців, а також й іноземців виявили бажання допомогти дітям, проте сама процедура усиновлення під час воєнного стану викликає ряд питань, та головне питання полягає в тому, чи можливо здійснити це під час війни.

У ч. 3 ст. 51 Конституції України задекларовано, що сім'я, дитинство, материнство, батьківство охороняються державою.

Основним законом, який регулює питання усиновлення є Сімейний кодекс України. У ньому містяться окремі положення щодо того, які документи потрібні для цієї процедури.

Відповідно до положень частини 1 статті 207 СК України усиновленням є прийняття усиновлювачем у свою сім'ю особи на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду, крім випадку, усиновлення громадянином України дитини, яка є громадянином України, але проживає за межами України, здійснюється в консульській установі або дипломатичному представництві України. Якщо усиновлювач не є громадянином України, для усиновлення дитини, яка є громадянином України, потрібен дозвіл центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дітей. Усиновлення іноземцем дитини, яка є громадянином України, здійснене у відповідних органах держави, на території якої проживає дитина, є дійсним за умови попереднього одержання дозволу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері усиновлення та захисту прав дітей.

Також, є досить два важливих моменти:

1. дитина, щодо якої вирішується питання про усиновлення, повинна перебувати на відповідному обліку в органах опіки та піклування (стаття 214 СК України);

2. особи, які бажають усиновити дитину, також повинні перебувати на відповідному обліку в органах опіки та піклування (стаття 215 СК України).

Отже, щоб забезпечити найкращі інтереси кожної дитини, надати їм допомогу, які опинились без батьків, необхідно обов'язково звернутися до служби у справах дітей. Також, слід зазначити, що усиновлення здійснюється на підставі рішення суду.

Проте, враховуючи складний порядок даної процедури усиновлення, вона не може бути змінена чи спрощена й під час воєнного стану та відбувається на загальних підставах з урахуванням порядку, встановленого Сімейним Кодексом України, Цивільним Кодексом України, постановою Кабінету Міністрів України №905 від 08.10.2008 року, якою затверджено Порядок провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей, Постановою Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав» від 2007 року, Наказом Міністерства соціальної політики «Про затвердження Порядку взаємодобору сім'ї та дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування» від 2017 року та іншими нормативно-правовими актами.

Окрім того, набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану» від 17 березня 2022 р. № 302.

Координаційний штаб з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України і утворюється з метою сприяння координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану.

Основними завданнями Координаційного штабу є:

– координація дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо організації евакуації дітей, зокрема дітей з інвалідністю та дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які не досягли 18-річного віку та проживають або зараховані до закладів різних типів, форм власності та підпорядкування на цілодобове перебування, які влаштовані на виховання та спільне проживання до прийомної сім'ї, дитячого будинку сімейного типу, які перебувають під опікою, піклуванням, які влаштовані до сімей патронатних вихователів, з небезпечних територій, створення безпечних умов для їх перебування;

– координація дій центральних та місцевих органів виконавчої влади щодо розміщення та задоволення потреб дітей, евакуйованих у безпечні регіони України, та тих, які переміщені у держави тимчасового перебування;

– координація заходів щодо забезпечення розміщення та задоволення потреб дітей, евакуйованих у безпечні регіони України, та тих, які переміщені у держави транзитного перебування;

– здійснення контролю за постановкою на консульський облік дітей в державі їх тимчасового влаштування і визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час постановки на консульський облік дітей, та забезпечення повернення дітей до України після припинення воєнних дій;

– визначення шляхів і способів вирішення проблемних питань щодо захисту прав дитини в умовах воєнного стану;

– прийняття оперативних рішень щодо захисту прав дітей;

– моніторинг дотримання соціальних стандартів та прав дітей в Україні у державах їх тимчасового перебування, які виїхали за межі України, а також організація їх повернення в Україну;

– інформування громадян України та міжнародної спільноти про становище та потреби в захисті дітей в умовах воєнного стану;

– поширення інформації про діяльність Координаційного штабу.

Також, в Україні передбачені різні форми тимчасового прийняття дітей до себе в сім'ю доки не будуть знайдені їхні батьки чи інші родичі.

Отже, дитина, яка залишилася без батьківського піклування, може бути влаштована службою у справах дітей у сім'ю родичів, знайомих, а також в сім'ю патронатного вихователя.

Патронат над дитиною - це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин (Глава 20 СК України, ст.ст. 252 - 256).

Термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя – до трьох місяців, однак, у виняткових випадках цей термін може продовжуватися до шести місяців.

Механізм запровадження та організації функціонування сім'ї патронатного вихователя, надання послуги патронату над дитиною, яка перебуває у складних життєвих обставинах, здійснення заходів щодо її захисту

та забезпечення права на догляд, виховання в безпечному та сприятливому сімейному середовищі визначається Порядком створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 893 від 20.08.2021.

Діти, які вже набули статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, можуть бути влаштовані під опіку, піклування, у прийомну сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу.

Опіка, піклування встановлюється над дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування. Опіка встановлюється над дитиною, яка не досягла 14 років, а піклування - над дитиною у віці від 14 до 18 років (Глава 19 СК України, ст.ст. 243-251).

Прийомна сім'я - сім'я, яка добровільно взяла на виховання та спільне проживання від одного до чотирьох дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (Глава 20-1 СК України, ст.ст. 256-1 – 256-4).

Дитячий будинок сімейного типу - окрема сім'я, що створюється за бажанням подружжя або окремої особи, яка не перебуває у шлюбі, для забезпечення сімейним вихованням та спільного проживання не менш як п'яти дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (Глава 20-2 СК України, ст.ст. 256-5 – 256-8).

Отже, дитина може бути тимчасово влаштована виключно в сім'ю громадян України або іноземців, які на законних підставах перебувають на території України. Вийжджати за межі території України з дитиною, яка тимчасово влаштована у вашу сім'ю, не можна, крім випадків, коли дитина є братом, сестрою, онукою, онуком, пасинком, падчеркою.

Дитина, яка залишилася без батьківського піклування, може бути влаштована службою у справах дітей у сім'ю родичів, знайомих, а також в сім'ю патронатного вихователя.

З урахуванням викладеного, Україна переживає складні часи, де діти є найбільш уразливою частиною суспільства, та потребують особливого захисту їх прав та інтересів.

Отже, оскільки процедура усиновлення є складним процесом та досить тривалим, а наразі взагалі її провести, в деяких регіонах, не можливо, законодавством встановлені різні форми тимчасового прийняття дітей до себе в сім'ю допоки не будуть знайдені їхні батьки чи інші родичі.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 2102-IX. Дата оновлення: 22.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення 29.04.2022)
2. Конституція України від 28.06.1996 р. Дата оновлення: 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 29.04.2022)

3. Сімейний Кодекс України від 10.01.2002 р. Дата оновлення: 19.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text> (дата звернення 28.04.2022)

4. Про утворення Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.03.2022 р. № 302. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 09.05.2022)

5. Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2021 р. № 893. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/893-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення 09.05.2022)

УДК: 347.9

Orcid 0000-0001-5608-9911

Аксьонов Єгор Максимович,
курсант III курсу ННІП ПФПНП
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник:
Логінова Марина Вікторівна,
викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного

ПОРЯДОК ТА ПІДСТАВИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Згідно загальний цивільно-правові доктрині цивільне процесуальне представництво – це такі юридичні відносини, за яких однією особою (представником) виконуються на підставі повноваження, наданого йому законом, положенням, статутом чи договором, процесуальні дії під час цивільного судочинства з метою захисту прав і охоронюваних законом державних і громадських інтересів, а також інтересів окремих осіб.

Ч.1 ст. 58 Цивільного процесуального кодексу (далі – ЦПК) України передбачає можливість брати участь сторони або третій особі, якій законом надано звертатися до суду в інтересах іншої особи, у судовому процесі особисто (представництво) або через представника [1].

Загальновідомим є факт про зародження представництва у Стародавньому Римі, з моменту якого даний інститут пройшов тривалий розвиток і процес вдосконалення. Сучасний ЦПК не містить чіткого визначення поняття представництва. Наукова література цивільно-процесуального права трактує його по-різному. З-поміж цієї галузі дослідження у науковій літературі існують такі терміни як «процесуальне представництво», «представництво у суді»,